

# Ontmoet de Grote Nete

  
**Sigmoidplan**  
Vallei van de Grote Nete

SEPTEMBER 2013



## Sigmoidproject Vallei van de Grote Nete

klaar voor het milieueffectenrapport

© Vilda - Wes-Adams

Het Sigmoidplan moet Vlaanderen beter beveiligen tegen overstromingen vanuit de Schelde en haar zijrivieren en waardevolle riviernatuur nieuwe kansen geven. Ook in jouw omgeving, langs de Grote Nete, in Nijlen, Herenthout, Heist-op-den-Berg, Hulshout, Herselt, Westerlo, Laakdal en Geel, staat een Sigmoidproject op stapel. Op het grondgebied van die gemeenten richten Waterwegen en Zeekanaal NV en het Agentschap voor Natuur en Bos gecontroleerde waterbuffergebieden, winterbeddingen en nieuwe natte natuur in. Ook werd intussen een visie ontwikkeld over de mogelijkheden voor recreatieve verbindingen in en rond de toekomstige vallei.

Over het inrichtingsplan, dat de contouren van het Sigmoidproject vastlegt, kreeg je tijdens de infomarkten in juni en juli 2012 een uitgebreide toelichting. De laatste maanden werd dat inrichtingsplan verfijnd en afgewerkt. De volgende stap is de opmaak van het milieueffectenrapport of MER. Dat rapport beschrijft het geplande project en de mogelijke gevolgen ervan voor mens en milieu. De overheid baseert zich op

het MER om bestemmingswijzigingen te realiseren en daarna vergunningen voor de werken toe te kennen.

Van maandag 9 september tot en met dinsdag 8 oktober 2013 ligt een kennisgevingsnota over het MER ter inzage bij de gemeenten die grenzen aan het projectgebied. Die nota beschrijft het plan en de manier waarop de milieueffecten zullen worden onderzocht. Je krijgt de kans om opmerkingen en aanvullingen te geven bij die kennisgevingsnota. In deze nieuwsbrief wijzen we je de weg door die procedurestap. Met vragen kun je steeds terecht bij onze projectmedewerkers.

**Maarten Jans**

*Projectingenieur Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)*

**Koen Deheegher**

*Projectleider Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)*

# Veiligheid, natuur en recreatie in de Vallei van de Grote Nete

© Vilda - Yves Adams

Over een afstand van 30 kilometer langs de Grote Nete – van de brug in Oosterlo (Geel) tot de Hellebrug in Itegem (Heist-op-den-Berg) – komen er natuur- en overstromingsgebieden in het kader van het Sigmoplan. We onderscheiden drie deelgebieden.

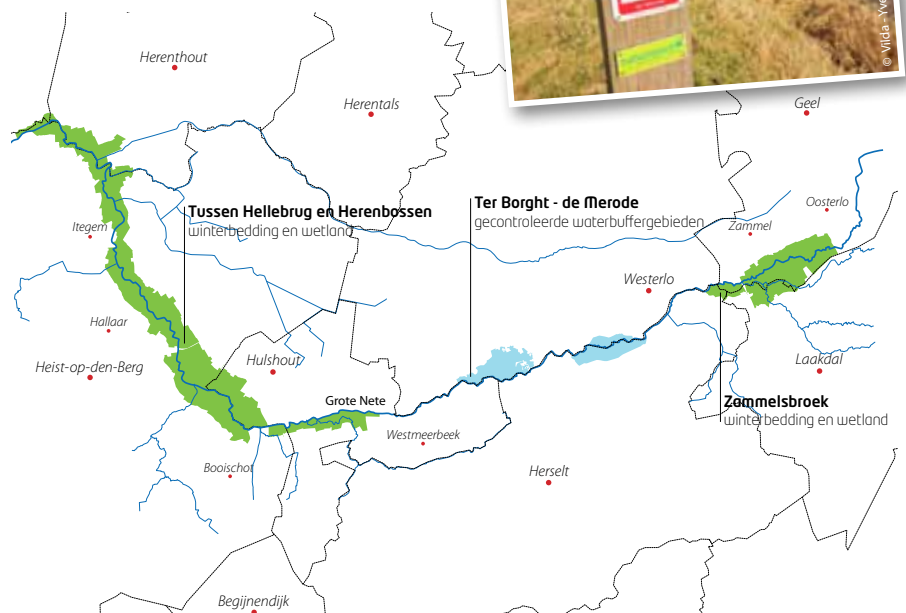
Het gebied **Tussen Hellebrug en Herenbossen**, op het grondgebied van Nijlen, Heist-op-den-Berg, Herenthout en Hulshout, ligt het meest stroomafwaarts. Hier focussen we op herstel van de natuurlijke riviervallei. Zo zal de natte natuur, die bedreigd wordt door verdroging, opnieuw beter gedijen. Ook in het meest stroomopwaarts gelegen gebied **Zammelsbroek**, in Geel en Laakdal, wordt de vallei in ere hersteld. Hoe doen we dat? Op goed gekozen plaatsen wordt de rivierdijk lokaal verlaagd, zodat het water opnieuw ruimte krijgt. De vroegere winterbedding van de Grote Nete komt daardoor regelmatig onder water te staan. In de vallei zal zo waardevolle riviernatuur ontstaan: wetland met moeras en brede rietkragen. Dat is helemaal naar de zin van zeldzame diersoorten, zoals de roerdomp.

Tussen die twee gebieden, in deelgebied **Ter Borcht - de Merode** (in Westerlo en Herselt), worden langs de rivier gecontroleerde waterbuffergebieden aangelegd. Die helpen om wateroverlast in de regio te temperen. Hun taak: bij hoge waterstand het water, dat via een verlaagde overloopdijk binnenstroomt, optimaal bufferen. Afwaarts van de overloopdijk komt een dwarsdijk, die het water binnen het gecontroleerde waterbuffergebied houdt.

De woningen en gebouwen in het achterland worden beschermd door lokale dijken of door het natuurlijke reliëf.

In de Vallei van de Grote Nete is recreatie perfect te combineren met veiligheid en natuur. De jaagpaden langs de rivier zijn nu al erg in trek bij wandelaars en fietsers. Het Sigmoplan verbetert de bestaande paden en schept mogelijkheden om nieuwe recreatieve wegen aan te leggen.

Voor meer info kun je de projectbrochure **Welkom bij het Sigmaproject Vallei van de Grote Nete** opvragen bij W&Z (adresgegevens op p. 4). Een digitale versie vind je op [www.sigmoplan.be/vallei-van-de-grote-nete](http://www.sigmoplan.be/vallei-van-de-grote-nete).



# Nu de volgende stap: het milieueffectenrapport

Veroorzaakt het Sigmaproject hinder voor de omwonenden? Wat is het effect op de bodem en de waterlopen? Zijn er gevolgen voor de biodiversiteit? Het milieueffectenrapport (MER) brengt de impact van de geplande projecten op de omgeving in kaart.

## Wat is een MER?

Een MER is een uitgebreide beschrijving van een plan of project en omschrijft alle gevolgen die het kan hebben voor mens en milieu. Het bestudeert ook mogelijke maatregelen die de impact ervan kunnen verminderen. De overheid houdt rekening met de conclusies uit een MER om een plan goed te keuren of een project te vergunnen. Dankzij het MER kunnen eventueel nadelige effecten vanaf een vroeg stadium in de besluitvorming gedetecteerd en bijgestuurd worden.

## Hoe verloopt een MER-procedure?

Het schema hiernaast toont de volledige MER-procedure. Op dit moment bevinden we ons aan de start van de kennisgevingsfase. Vooraleer we starten met de eigenlijke opmaak van het MER, wordt de zogenaamde kennisgeving van het MER ter inzage gelegd. In de kennisgevingsnota staat beschreven wat we gaan onderzoeken en op welke manier. Die nota ligt dertig dagen ter inzage, van maandag 9 september tot en met dinsdag 8 oktober 2013, bij de gemeenten die grenzen aan het projectgebied. Dat zijn Nijlen, Herenthout, Heist-op-den-Berg, Hulshout, Herselt, Westerlo, Laakdal en Geel. Ook bij W&Z en de dienst Mer van de Vlaamse overheid ([www.mervlaanderen.be](http://www.mervlaanderen.be)) ligt het document ter inzage.



## Goed om weten!

Tijdens de terinzagelegging kun je suggesties of opmerkingen formuleren op de kennisgevingsnota. Die suggesties kunnen gaan over wat er precies onderzocht wordt in het MER. Die inspraak levert bruikbare ideeën op om het onderzoek te verbeteren of te vervolledigen. Inhoudelijke bezwaren tegen het project worden nu niet behandeld. Dat gebeurt in de procedure van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de stedenbouwkundige vergunningen.

De dienst Mer van de Vlaamse overheid bundelt vervolgens de adviezen van officiële instanties en de opmerkingen van de bevolking tot richtlijnen. Op basis daarvan stelt het team van MER-deskundigen in opdracht van W&Z het eigenlijke MER op. Dat wordt door de dienst Mer goed- of afgekeurd.

## Kennisgevingsfase

De initiatiefnemer van het project stelt de kennisgeving op en dient die in bij de dienst Mer.

De dienst Mer verklaart de kennisgeving (on)volledig en meldt dat aan de initiatiefnemer van het project.

## Richtlijnenfase

De dienst Mer legt de volledig verklaarde kennisgeving via zijn website ter inzage en doet een aankondiging in kranten over de termijn van de terinzagelegging (30 dagen). Het college van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten legt de kennisgeving ter inzage.

De dienst Mer ontvangt opmerkingen en adviezen en stelt richtlijnen op voor de opmaak van het eigenlijke MER.

De dienst Mer neemt een beslissing over de richtlijnen en deelt zijn beslissing mee aan de initiatiefnemer van het project, de adviesinstanties en betrokken gemeenten en publiceert de richtlijnen op zijn website.

## Uitvoeringsfase

MER-deskundigen stellen het MER op en dienen het in bij de dienst Mer.

De dienst Mer keurt het MER goed of af.

## Beoordelingsfase

Het goedgekeurde MER dient als beslissingsondersteunend document bij de verdere besluitvorming over het plan.

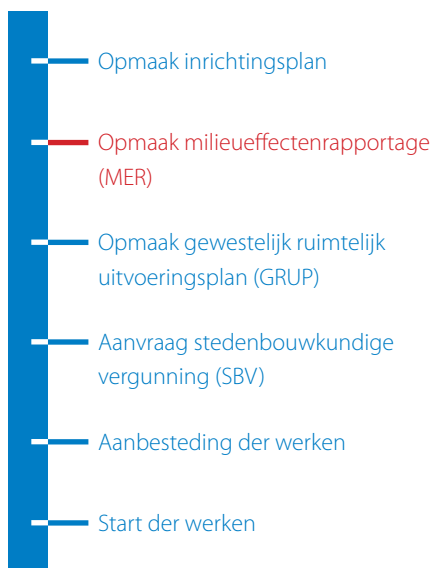


# Wat onderzoeken we?

Het MER onderzoekt de effecten van het Sigmaplan in alle relevante domeinen. Denk maar aan bodem, water, fauna en flora, landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie, geluid en trillingen. Ook menselijke en sociale aspecten worden onder de loep genomen. Voor het Sigmaproject Vallei van de Grote Nete onderzoekt het MER bijvoorbeeld welk effect het verhogen van het peil van de Grote Nete heeft in en rond de deelgebieden het Zammelsbroek en Tussen Hellebrug en Herenbossen.

Onafhankelijke deskundigen brengen ook de gevolgen van het project voor de bewoning, het landschap en het erfgoed in kaart. Ze analyseren ook de impact van de overstromingen op de landbouwgronden die binnen de overstromingsgebieden hun landbouwfunctie behouden.

## Het stappenplan in een notendop



## Waar en wanneer kun je de kennisgevingsnota inkijken?

Van maandag 9 september tot en met dinsdag 8 oktober 2013 kun je suggesties of opmerkingen geven bij de kennisgevingsnota over het MER Grote Nete. Dat ligt ter inzage bij:

- Je gemeentebestuur:
  - Kerkstraat 4, 2560 **Nijlen**
  - Bouwelse Steenweg 8, 2270 **Herenthout**
  - Kerkplein 17, 2220 **Heist-op-den-Berg**
  - Prof. Dr. Vital Celenplein 2, 2235 **Hulshout**
  - Kerkstraat 1, 2230 **Herselt**
  - Boerenkrijglaan 61, 2260 **Westerlo**
  - Kerkstraat 21, 2430 **Laakdal**
  - Geel Werft 20, 2440 **Geel**
- W&Z: Anna Bijnsgebouw, Lange Kievitstraat 111-113 bus 44, 2018 Antwerpen
- Je kunt de kennisgeving ook raadplegen via [www.mervlaanderen.be](http://www.mervlaanderen.be).

## Hoe kun je reageren?

- Je vraagt het inspraakformulier aan bij je gemeentebestuur. Het ingevulde formulier bezorg je aan het gemeentebestuur. Dat bundelt de reacties en bezorgt ze aan de dienst Mer.
- Je downloadt het inspraakformulier via [www.mervlaanderen.be](http://www.mervlaanderen.be) en dient het zelf in bij de dienst Mer: Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel.

## Contact

Meer informatie over het Sigmaplan vind je op [www.sigmaplan.be](http://www.sigmaplan.be).

### Met vragen kun je terecht bij:

*Maarten Jans*  
projectingenieur  
Waterwegen en Zeekanaal NV (W&Z)  
tel. 03 224 67 11  
[maarten.jans@wenz.be](mailto:maarten.jans@wenz.be)

*Koen Deheegher*  
projectleider  
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)  
tel. 03 224 62 62  
[koen.deheegher@lne.vlaanderen.be](mailto:koen.deheegher@lne.vlaanderen.be)

## Colofon

### Verantwoordelijke uitgever:

Waterwegen en Zeekanaal NV  
Afdeling Zeeschelde  
ir. Wim Dauwe  
Lange Kievitstraat 111-113 bus 44  
2018 Antwerpen

### Redactie:

Pantarein in een consortium met  
DenS Communicatie en Technum

Gedrukt op gerecycleerd papier

[www.sigmaplan.be](http://www.sigmaplan.be)

